

Pestprotocol

'Voor ALLE kinderen is school een veilige plek, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.'

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende middengroep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Op iedere school is een vertrouwenspersoon aangesteld.

De basisregels rond pesten op de Visser 't Hooftschool zijn:

Wij pesten niet.

Een definitie van pesten luidt: het systematisch psychisch en/of fysiek mishandelen van 1 of meer klasgenoten die niet in staat zijn zichzelf te verdedigen.

Pesten is iets anders dan een plagerijtje. Bij plagen is er sprake van een incidentje, zijn er gelijke machtsverhoudingen, kan de geplaagde zich verdedigen en loopt geen blijvende fysieke schade op. Geplaagd wordt iedereen wel eens, maar wie gepest wordt, vindt altijd de anderen tegenover zich. Pesten is een vorm van mishandeling.

Signalen van pesterijen kunnen zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen;
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot;
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven;
- briefjes doorgeven;
- beledigen;
- opmerkingen maken over kleding;
- isoleren;

- buiten school opwachten, slaan of schoppen;
- op weg naar huis achterna rijden;
- naar het huis van het slachtoffer gaan;
- bezittingen afpakken;
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. De signalen van pesten komen ook voor via media zoals Twitter, MSN, Facebook en Hyves. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de (nieuwe) manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden. Voor het gebruik van internet, e-mail, mobiele telefoons en digitale apparatuur heeft school een protocol opgesteld.

Wij accepteren niet dat er gepest wordt.

Gezamenlijk moeten we het pestprobleem **voorkomen**. Hiervoor heeft de school een preventieve aanpak opgesteld. De afspraken zijn verwoord in vier kernwaarden ('Kapstokken'): respect, veiligheid, ontwikkeling en verantwoordelijkheid. Deze kernwaarden gelden voor alle scholen van onze stichting.

Respect

Wij tonen respect voor elkaar en onze omgeving.

- Wij zijn gelijkwaardig en onderkennen verschillen.
- Wij dragen zorg voor de schooleigendommen en de eigendommen van een ander.
- Wij communiceren zorgvuldig.
- Wij respecteren de opvatting van de ander.

Veiligheid

Wij zorgen voor een veilige leer-, werk- en leefomgeving.

- Wij grijpen respectvol in bij pestgedrag en andere vormen van geweld.
- Wij gaan integer om met informatie.
- Wij hebben vertrouwen in onszelf en de ander.
- Wij komen onze afspraken na.
- Wij vertrouwen in elkaars vakkundigheid en deskundigheid.

Ontwikkeling

Wij ontwikkelen onszelf.

- Wij vinden leren leuk.
- Wij zien ontwikkeling als een kans op groei.
- Wij denken in mogelijkheden.
- Wij geven elkaar de ruimte.
- Wij hebben hoge verwachtingen.

Verantwoordelijkheid

Wij zijn partners in de ontwikkeling van het kind.

- Wij zien er verzorgd uit.
 - Wij zijn ons bewust van ons rolmodel.
 - Wij hebben oog voor elkaar.
-
- De regels staan in de hele school centraal. Dat wil zeggen dat er in groep 1 mee begonnen wordt en dat de regels ieder jaar aan het begin van het schooljaar (en nog een keer na de kerstvakantie) uitgebreid besproken worden. Visualisatie door de hele school met behulp van de “schijf”.
 - Elke pauze hebben twee leerkrachten (volgens rooster) pleinwacht.
 - Regelmatig (bijna dagelijks) de pauze voor- en nabespreken.
 - Het onderwerp aan de orde stellen n.a.v. boeken en verhalen (Kleur).
 - Door het uitbeelden en bespreken van emoties (dramalessen).
 - Door begeleid een nieuw spel aan te bieden en de regels te bespreken.
 - Activiteiten aanbieden waarbij het aankomt op samenwerken en samenspelen (coöperatief leren).
 - Het werken met 'maatjes'.
 - Positief gedrag benoemen, voorzeggen en belonen.
 - De STOP HOUD OP!-regel leren hanteren.
 - Vroegtijdig signaleren door observatie.
 - Na elke vakantie wisselen van zitplaats.
 - Leerlingvolgsysteem sociaal-emotionele ontwikkeling, nabespreking van de resultaten met de intern begeleider. Om bepaalde aspecten te oefenen wordt gebruik gemaakt van materiaal uit de methode 'Kinderen en hun sociale talenten'.
 - Tweemaal per jaar worden de kinderen geobserveerd aan de hand van de vragenlijsten van SCOL. De resultaten worden nabesproken met de leerkracht, ib-er en gedragsspecialiste om vervolgens indien nodig een plan van aanpak te maken m.b.t. de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen.

De vijfsporenaanpak

Bij het oplossen van het pestprobleem gaan we uit van **de vijfsporenaanpak**, bestaande uit:

1. hulp aan het gepeste kind, in de vorm van adviezen en (in sommige gevallen) van een sociale vaardigheidstraining;
2. hulp aan de pester, in de vorm van een sociale vaardigheidstraining of een cursus in het omgaan met agressie;
3. hulp aan de zwijgende middengroep, in de vorm van het mobiliseren van deze groep;
4. hulp aan de leerkracht, in de vorm van achtergrondinformatie over het verschijnsel, zoals signalen, oorzaken, gevolgen en concrete (preventieve en curatieve) aanpakmogelijkheden;
5. hulp aan de ouders, in de vorm van achtergrondinformatie en adviezen.

Wat wij verwachten van de leerlingen:

De leerlingen proberen er eerst zelf (en samen) uit te komen. Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht dit te vertellen aan de leerkracht en/of ouders. Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht bij pestgedrag van een leerling niet gezien wordt als klikken.

De leerlingen hebben de verantwoordelijkheid om pestproblemen bij de leerkracht te melden. Allen zijn verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Wat wij verwachten van de leerkrachten:

De leerkracht bespreekt het pestprobleem met de betrokken leerlingen, maar ook met de klas als geheel. De leerkracht neemt in dit gesprek duidelijk stelling tegen het pestgedrag.

De leerkracht past na een pestprobleem direct en duidelijk de sancties toe die in de klas zijn afgesproken (zie consequenties). Bij herhaling van pesterijen/ruzies treden de fases van bestraffen in werking (zie consequenties). De naam van de ruziemaker/ pester wordt in de digitale leerlingdossier (ESIS) genoteerd. Bij iedere melding in de map omschrijft de leerkracht 'de toedracht'. De leerkracht meldt een pestprobleem bij de intern begeleider en directie en kiest een vorm van begeleiding uit voor de pestende leerling en voor de gepeste leerling (zie brochure: 'Pesten op school; hoe ga je er mee om?')

De leerkracht voert gesprekken met de ouders van het gepeste kind en de ouders van het pestende kind. Ter voorbereiding op dit gesprek vullen de pester en het gepeste kind, als ze in de groepen 6 t/m 8 zitten, het Pestbriefje in. (Zie bijlage; voor de groepen 1 t/m 5 wordt dit Pestbriefje niet gehanteerd.)

In een vervolggesprek met de ouders van de direct betrokken leerlingen wordt een plan van aanpak besproken.

Wat wij verwachten van de ouders van het gepeste kind:

Als ouders de indruk hebben dat hun kind gepest wordt, nemen zij het probleem serieus.

Zij luisteren zo objectief mogelijk naar de verhalen van hun kind en nemen stelling tegen het pesten.

De ouders nemen contact op met de groepsleerkracht om hem op de hoogte te stellen en zijn visie te horen. Indien er sprake is van een ernstige 'pestsituatie', stellen de ouders zich terughoudend op in het zelf oplossen van de problemen in rechtstreeks contact met de betrokken kinderen en ouders.

Wat wij verwachten van de ouders van het pestende kind:

Als ouders ter oren komt dat hun kind pest, nemen zij het probleem serieus.

De ouders luisteren zo objectief mogelijk naar de verhalen van hun kind, straffen het niet, maar nemen stelling tegen het pesten. De ouders nemen contact op met de groepsleerkracht om hem op de hoogte te stellen en zijn bevindingen te horen.

De ouders werken mee aan het plan van aanpak dat door de leerkracht wordt voorgesteld.

Wat wij verwachten van ouders van de meelopers:

Als ouders van hun kind horen over pestgedrag in de klas, nemen zij dit probleem serieus.

De ouders luisteren zo objectief mogelijk naar de verhalen van hun kind en proberen zicht te krijgen op de aard en omvang van het probleem.

De ouders nemen stelling tegen het pesten.

De ouders nemen contact op met de groepsleerkracht om hem op de hoogte stellen.

Als ouders zich, om welke reden dan ook, niet willen wenden tot de groepsleerkracht, dan nemen zij contact op met de directeur of de vertrouwenspersoon van de school. De naam van onze vertrouwenspersoon staat vermeld in de schoolgids.

Consequenties bij pestgedrag

1. De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten.
In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.
2. De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het bij hem melden).
De leerkracht neemt duidelijk een stelling in. De consequenties zijn opgebouwd in 6 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering laat zien in zijn / haar gedrag:

Fase 1:

- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.
- Eén of meerdere pauzes binnen blijven.
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- De leerkracht maakt in ESIS melding van dit incident.

Fase 2:

Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in digitale leerlingdossier (ESIS) en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

- Groepsinterventies en individuele hulp a.d.h.v. orthopedagogisch materiaal.
- Alle ouders worden hiervan op de hoogte gesteld.

Fase 4:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 5:

Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Fase 6:

Traject van schorsing en verwijdering wordt ingezet. Hierbij worden het bestuur en de leerplichtambtenaar nauw betrokken.

Dit PESTPROTOCOL heeft als doel:

'Alle kinderen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen'

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Directie/leerkrachten en ouders van de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit PESTPROTOCOL

Visser 't Hoofdschool te Castricum, oktober 2013,

Getekend namens:

Directie/personeel

MR

Bijlagen:

- Pestbriefje: Handleiding
- Pestbriefje: Vragenlijst 1
- Pestbriefje: Vragenlijst 2